

MEDICINA2000: A betegvárakozási időről a járóbeteg szakellátásban

Az elmúlt időszakban többször is téma volt a betegek szakrendelői ellátásra való várakozási ideje, és egymástól eltérő információk hangzottak el a közéleti diskurzusban. Mivel a Medicina 2000 Magyar Járóbeteg Szakellátási Szövetség ezen adatokat már évek óta gyűjti tagjaitól, így most hozzájárulhat ahhoz, hogy e kérdésben tisztuljon a kép. Érdekesen egészítik ki az adatokat a Járóbeteg Konzultáció során e témában felteht kérdésre adott válaszok is.

ÉRZÉKENY ELLÁTÁSI FORMA

A járóbeteg szakellátásban évente mintegy 70 millió orvos-beteg találkozás történik, ami azt jelenti, hogy minden magyar állampolgár évente átlagosan 7x veszi igénybe a járóbeteg szakellátást. Korántsem mindegy tehát, hogy ezen ellátási formához az érintett betegek mennyi várakozási idő után juthatnak hozzá.

Éppen ezért a Medicina 2000 Magyar Járóbeteg Szakellátási Szövetség 2013 óta minden évben megvizsgálja egyes szakrendelőkben az ott vezetett betegfogadási listákon a betegek várható várakozási idejét. (A terminológia tisztázása végett: a műtétes szakmákban várólistákat, a szakrendelőkben betegfogadási listát vezetnek az egészségügyi szolgáltatók).

A FELMÉRÉS MÓDSZERTANA

Az előző évekhez hasonlóan idén ismét elvégezte a Szövetség az adatbekérést, ahol az év január 15-én (most tehát 2016. január 15-éről van szó) az OEP-nek egyébként rendszeresen szolgáltatott betegfogadási lista várakozási idejét hasonlították össze a 2015. januárban leadott hasonló listában szereplő várakozási idővel. A 2016-os adatok 39 intézmény adatainak átlagát mutatják. Mivel az adatok nem minden évben mindig azonos intézményekből származnak, így hosszútávú, több évet átfogó statisztikai elemzésre nem alkalmasak, azonban az átlagok változása, azok abszolút értékei alapján valós képet kaphatunk a témában, illetve az orvosolandó problémákról.

EREDMÉNYEK

Az adatokból látható, hogy 2016 januárjában a járóbeteg szakellátásban az átlagos betegvárakozási idő szakmától függően 3 és 40 nap között mozog. Sebészeti és fül-orr-gége szakrendelésre már 2-3 nap alatt bejuthatunk, nőgyógyászati időponthoz mintegy másfél hét türelem kell, de angiológiai, belgyógyászati, neurológiai rendelési időpontra már legalább 2 hetet kell várni.

Legrosszabb a helyzet a szemészeti, ortopédiai és reumatológiai rendeléseken, ahol közel 3 hét várakozás szük-

Szakma megnevezése	Átlag			Átlag			Átlag		
	2013.	2014.	Változás	2014.	2015.	Változás	2015.	2016.	Változás
belgyógyászat	22,36	17,50	-4,86	16,70	11,48	-5,22	13,62	13,00	-0,62
angiológia	31,90	39,60	7,70	27,23	28,00	0,77	14,59	14,94	0,35
sebészet	11,13	16,19	5,06	8,73	5,21	-3,52	2,18	2,68	0,50
nőgyógyászat	17,06	20,24	3,18	15,87	13,46	-2,41	8,35	8,85	0,50
fül-orr-gége	9,69	6,46	-3,23	8,27	10,20	1,93	3,65	3,18	-0,47
szemészet	25,40	24,00	-1,40	26,69	18,88	-7,81	16,15	18,68	2,53
neurológia	16,21	18,95	2,74	24,04	17,04	-7,00	16,35	16,59	0,24
ortopédia	24,32	22,21	-2,11	22,67	24,84	2,18	19,38	18,18	-1,21
reumatológia	20,00	19,76	-0,24	23,96	15,32	-8,64	19,88	19,21	-0,68
kardiológia	40,11	41,00	0,89	42,46	35,84	-6,62	40,29	39,12	-1,18

1. táblázat

Az elmúlt években a betegfogadási listákon mért átlagos várakozási idők

1. ábra
Válasz a magánellátás kapcsán, ha hosszú a várakozási idő

séges, ami még mindig eltörpül a kardiológiai szakrendeléseken mért több mint 40 napos átlagos betegvárakozási időhöz képest. Azaz, ha szívpanaszokkal szakrendelésre küld minket a háziorvosunk, jó eséllyel bő egy hónap múlva jutunk a szakorvos színe elé (ha addigra a mentők vagy a sürgősségi osztály már el nem láttak minket).

Ha a trendeket figyeljük, látható, hogy a 2015-ös évhez képest jelentéktelen a változás, két eset kivételével kevesebb, mint +/- 1 nap. Érdekes, hogy 2014-ről a 2015-ös évre jelentős javulás volt látható (négy szakma esetben is egy hét javulás), de az idei évben már az is eredmény volt, ha sikerült ezt a tavalyi javulást megőrizni (1. táblázat).

Ha az elmúlt éveket – 2013-2016 közötti időszakot – egyben tekintjük, több szakmában (pl.: angiológia, belgyógyászat, sebészet, fül-orr-gége) komoly javulás történt, de pont a legkritikusabb szakterületeken (pl. kardiológia, reumatológia) maradt szinte változatlan a helyzet.

A vizsgálat nem tért ki egyes szakmákra, ezekre is kiterjeszti az adatgyűjtést 2017-ben a Medicina2000 Magyar Járóbeteg Szakellátási Szövetség. Ezek között közhelyszerűen rossz mutatókkal rendelkezik az endokrinológia, amelynek nagyon kedvezőtlen a finanszírozása, és a rendelőkben nagy, és szintén rosszul finanszírozott labor igénybevételt generál.

A már említett magas orvos-beteg találkozás száma miatt, e kérdést a Medicina 2000 Szövetség 2015-ben vizsgálta a „Járóbeteg Konzultáció” során is, amikor a Szövetség a szakrendelők felhasználóinak, a kezelésre érkező betegeknek a véleményét kérdezte meg. A felmérésben az ország minden részéről összesen több mint 50 járóbeteg szakellátó közel 8300 betege vett részt.

Sokszor hallott vélekedés, hogy ha hosszú a várakozási idő, akkor a beteg a magánellátáshoz fordul. A kapott válaszok alapján azonban ez sablonos feltételezésnek bizonyult (1. ábra).

Az ábrán látható, hogy a megkérdezetteknek csak mintegy 30 százaléka fordul(na) magánellátóhoz, és a válaszadók közel fele (45%) anyagi okokból biztosan nem fogja ezt tenni. Több szempontból figyelemre méltó az is, hogy a megkérdezettek egy markáns része (18,5%) szerint nincs magánellátóra szüksége, mivel komoly betegséggel úgysis állami ellátáshoz kell majd fordulnia.

A fentiek alapján fontosak lennének olyan kapacitásfejlesztések, átcsoportosítások, amelyek a közellátásban a fenti problémákat orvosolják, a lakosság elégedetlenségét csökkentik, sokkal inkább hozzáférhetővé tesznek egyes szakellátásokat.

*Medicina2000 Poliklinikai
Járóbeteg Szakellátási Szövetség
elnöksége*

XVIII. Medicina2000 Országos Járóbeteg Szakellátási Konferencia

XIII. Országos Járóbeteg Szakdolgozói Konferencia

2016. szeptember 14-16.

Flamingó Wellness Hotel – Balatonfüred